

John Waters liudijimas

Gruodžio 10 d., vakaras

Julian Carron: Esu laimingas, galėdamas jums pristatyti draugą žurnalistą ir rašytoją iš Airijos, John Waters. Tai, ką būtų galima apie jį pasakyti, pažiūrėjus į jo nueitą kelią, yra būtent tai, apie ką dabar dainavome: “Gražus yra kelias tam, kuris juo eina“, nes matant jį einantį, matant kaip jis leidžiasi paliečiamas tikrovės, kiekvieną kartą jį sutikus, mane nustebina, jis visada dirba ieškodamas teisingo žodžio, ieškodamas atradimo, jis visada neramus, gerą šio žodžio prasmę, jis visada nori suprasti daugiau. Būtent dėl to jį laikau tikru bendrakeleiviu ir todėl noriu jį jums pristatyti, trokštu, kad ir jūs galėtumėte jį pažinti, nes jis turi patirtį, kurią reikia papasakoti, jis nuėjo kelią, iš kurio mes visi galime pasimokyti. Tikrai jam dėkoju, kad priėmė šio vakaro kvietimą. Jeigu kažkas jam buvo lemiamas, tai būtent tai, apie ką mes kalbame nuo pat metų pradžios, tai, kas jį labiausiai palietė buvo dešimtas Religinio jausmo skyrius. Dabar tikiuosi, kad jis jums viską paaiškins, nes bus visai kas kita išgirsti tai iš jo paties. Ačiū John.

John Waters: Ačiū. Visų pirma, labai norėčiau padėkoti už šiandien dieną, ačiū Tam, kuris viską daro kiekvienam iš mūsų; norėčiau padėkoti už jūsų buvimą, giliausia šio termino prasme. Šiandien aš sėdėjau pirmoje eilėje, žiūrėjau į ekraną, skaidres, klausiau muzikos, iš pradžių salė buvo tuščia, o po to ji užsipildė, bet viskas įvyko tyloje ir tai mane tikrai sujaudino. Atvykti į kokį nors Comunione e Liberazione rengiamą susitikimą man visada reiškia išskirtinę progą. Šiandien išgyvenau ypatingą dalyką, nes patyriau tylos, klausymo, dėmesio viskam, kas mane giliai sujaudina, intensyvumą ir aš savęs klausiu: ką gi galiu jums duoti? Ne tam, kad kažką jums galėčiau gražinti ir kaip galiu tikėtis turėti tokį ryšį su jumis šį vakarą? Šią popietę galvojau: jeigu galėčiau grįžti 35-erius metus atgal, jeigu būčiau vienas iš jūsų, kai kitas šalia manęs kalba apie save, apie savo gyvenimo patirtį, ar tai ką nors pakeistų mano gyvenime? Ar tai, ką aš galėčiau išgirsti iš žmogaus esančio priešais mane, būtų pakeitę mano kelią? Iš vienos pusės taip nemanau, nes netikiu, kad žodžiai patys savaime, bendrai galėtų atnešti pasikeitimą. Mes galime bendrauti, susikalbėti tik lygindami save su kitais. Kai pasakoju apie savo patirtį, galvoju, kad tai, kas man nutinka yra patirtis, kuri tik mano paties gerai suprasta, gali jus pasiekti.

Mane jaudina tema: „Nepermaldujamas realybės pozityvumas“; tas žodis: “pozityvumas“ – mes jį girdėjome tiek daug kartų, pastaruoju metu taip pat ir iš Popiežiaus Bundestage, girdėjome jį kalbant apie išankstinę pozityvistinę nuostatą; mane jaudina, kad šie žodžiai yra beveik tapatūs, tam tikra prasme, bet iš tikrųjų jie yra priešingi vienas kitam. Tai, apie ką mes kalbame, pasisakydami apie realybės pozityvumą, yra tikrai priešinga, tai yra priešinga tam pozityvizmui, apie kurį kalba Popiežius ir Giussani. Tikiuosi, kad mano kova su realybe, mano bandymas suprasti realybę, susitelks ties šituo.

Šiek tiek papasakosiu apie savo gyvenimą: aš užaugau katalikų šeimoje, ir išgyvenau labai intensyvią patirtį, daug daugiau negu kiti 60-70-ųjų metų vaikai. Dabar lengva žiūrėti atgal ir suprasti ko trūko, bet jeigu taip daryčiau, klyščiau, nes tai tikrai buvo turtinga patirtis daugeliu požiūriu. Galbūt, tam tikra prasme, buvo šiek tiek per daug sentimentali arba moralistiška, bet tuo pačiu tikrai reali, tai buvo tikras ir realus santykis su Kristumi. Niekada neabejojau Jo egzistencija, Jo buvimu. Jis mane lydėjo kiekviename žingsnyje kaip brolis, kaip tėvas, kaip draugas, man visada laikė ištiesęs ranką, visą mano vaikystę, jis man visada kalbėjo ir aš kalbėjau su juo. Tai buvo reali patirtis, kurią išgyvenau, bet tikriausiai kažko trūko, buvo kažkoks stabdis, blokas, kuris man trukdė augti ir kuomet aš pasiekiau jaunystę šiek tiek atsitraukiau nuo visko. Pirmas ženklas, kad dariausi suaugęs, buvo būtent tas faktas, kad man atrodė natūralu ir logiška palikti nuošalyje tuos vaikystės ir paauglystės reikalus. Daug metų taip galvojau, galvojau, kad tai vaikų reikalas. Dar vienas būdas tam nusakyti yra, kad tam tikru momentu apie pasaulį pradėjau galvoti ir jį suvokti, kaip kažką, kas

yra opozicija mano katalikiškai vaikystei. 70-aisiais metais Airija, prieš tai buvusi uždara kultūra, pradėjo atsiverti, žiūrėti, kas yra už jos ribų ir taip šį kraštą pasiekė įvairios naujos įtakos: pop muzika, roko muzika, televizija, futbolas, įžymybės, daug dalykų, kurie mane sutiko kaip paauglį ir siūlė man laisvę, kurios iki tol negalėjau net įsivaizduoti, man atrodė – dabar kai žiūriu atgal, galiu aprašyti detaliai, bet tais metais negalėjau- kad yra kažkoks konfliktas, kažkas nesuderinama tarp mano santykio su Kristumi ir šio naujo pasaulio, šitos laisvės, maniau, kažkokiu būdu, turiu pasirinkti tarp dviejų dalykų: palikti nuošalyje vieną, kad likčiau su kitu. Du dalykai negalėjo būti kartu, negalėjo koegzistuoti. Ir visgi, nėra taip, kad aš būčiau kada nors atėmęs Kristų, aš niekada neatsukau nugaros šitam santykiui su juo ir draugystei. Ir net jeigu taip buvo nutikę, to nedariau su mintimi, kad elgiuosi gerai. Atsukau jam nugarą, tačiau tai dariau su kaltės jausmu, man buvo gėda dėl šio fakto, bet tuo pačiu metu laisvės vilionė buvo tokia galinga, man atrodė, kad nėra kitos galimybės ir man atrodė, kad taip aš leidžiuosi į kelionę pasaulio link; aš nelikau realybėje tuo infantiliu santykiu su Juo, tas kelias man atrodė vienintelis būdas galimai laisvei.

Dabar galiu aprašyti šią patirtį tam tikrais žodžiais, aš netgi parašiau knygą: *Lapsed Agnostic*. Joje aš pasirinkau jautriausią temą, kad galėčiau papasakoti savo patirtį, ypač tą, susijusią su alkoholiu. Tai buvo mano reali patirtis, bet taip pat tai yra ir laisvės metafora, nes visos šios laisvės idėjos sąlygos, kurios mane suviliojo, buvo matomos ir gyvos santykiyje su alkoholiu. Kai man buvo dvidešimt metų buvau labai drovus, nuslopintas, buvau nepajėgus bendrauti su kitais, kalbėtis, šokti....man neišeidavo; vieną vakarą aš įėjau į barą, išgėriau alaus ir atradau, kad tai mane visiškai pakeitė; tai buvo tarsi ta manęs paties dalis, kurios man trūko, tarsi kai mano mamai ligoninėje įdavė jos vaiką, jai būtų pamiršę duoti ir butelį, kuris turėjo būti paskutinė „paketo“ komplektacijos detalė, kai aš išgėriau, būtent tada aš pasijutau pilnas, išpildytas, galėjau bendrauti, šokti, daryti visus dalykus, kurie prieš tai man buvo neįmanomi. Tai buvo tarsi įpilti benzino į motociklą. Ir tai buvo laisvės pojūčio pradžia, naujo laisvės jausmo, kuris, kaip man atrodė, nekainuoja ir kuris atrodė be pabaigos, kažkas, kas galėjo tęstis visą gyvenimą, jeigu to reikėjo. Tačiau mano patirtis buvo kitokia ir aš atradau, kad buvo visiškai priešingai negu galvojau.

Jeigu paklausytume kaip pozityvistinė kultūra apibūdina tokį žmogų kaip aš, šią mano patirtį, pasirodytų, kad tai yra paverčiama tik medikų problema, patologija, kuri yra susijusi tik su tam tikrais individualais. Bet, tam tikra prasme, tai yra keistas pozityvizmo dalykas: tai kažkas beveik identiško realybei, bet tuo pačiu tai, kas ją visiškai užtamsina. Tu gali žiūrėti į tą patį vaizdinį, tą patį asmenį ir gali matyti arba tą versiją, kuri tau duota šios kultūros (asmuo, miestietis, darbininkas), arba už tos regimybės matyti sukurtą žmogų. Vaizdiniai atrodo prijungia vienas kitą. Mūsų kultūroje vienas kitą užgožia, paslepia: taip įmanoma gyventi gyvenimą ir nesuvokti, kad už tos regimybės, kurią diktuoja kultūra, yra kitas vaizdas. Ir tai galioja visiems dalykams, kurie mums nutinka. Mūsų kultūra juos apibūdina susiaurintu būdu, todėl mano problema, alkoholizmas, yra taip pavadinama, ir tam tikra prasme tas žodis yra naudingas, jeigu nori eik gydytis, jeigu nori sek kažkokią programą... Jeigu norite sekti programas alkoholikams, tai yra svarbūs dalykai, kurie traukia jus atgal iš bedugnės.

Bet yra kitas paaiškinimas, gilesnis. Tai, kas nutiko man, yra tai, kad aš klaidingai supratau patį save realybėje, aš klaidingai supratau savo žmogiškumą. To alaus vilionė, kuri mane padarė išpildytą, vertė mane išgirsti patį save, vis dėlto mane vertė save girdėti klaidingai, netikrai. Dabar aš nenoriu jums nusibosti su savo „pasakojimais apie karą“, bet vieną rytą aš nubudau, neturėjau priekinių dantų ir nieko neprisiminiau. Vėliau man papasakojo, kas nutiko: buvau nuėjęs pašokti, buvau ties salės kraštais ir pradėjau įsivaizduoti, kad tai yra baseinas, aš šokau į „baseiną“ ir išsimušiau dantis. Tai radikalus nesusipratimas dėl realybės! Dažnai sau sakau: ta laisvė, tas išpildymas, kurį nujaučiau, pradžioje, kai gerdavau, man atrodė, kad mane pasiekia per alų, kuris beje vis toldavo, todėl man jo reikėdavo vis daugiau, bet niekaip nepavykdavo pasiekti to lemiamo taško. Taip aš pasiekiau tokio gyvenimo būdo patį dugną. Galime pasakyti, kad tai buvo sėkmė. Aš tai vadinu palaiminimu; aš buvau palaimintas. Aš atsidūriau ant uolos krašto ir atradau, kad šalia

buvo žmonės, kurie taip pat perėjo šį kelią, kurie man pradėjo pasakoti apie tai, ką aš taip pat išgyvenau, nenaudojant žodžių apie mediciną ar patologiją: jie naudojo žodžius, kurie man nebuvo familiarūs, kurių aš nesupratau. Man sakydavo: „Tu klaidingai supratai savo prigimtį, savo struktūrą“, o aš sau kartojau: „Ne, ne“; man tai atrodė atsietas teiginys, nesuprantamas, nereikšmingas, nesusijęs. Vėliau mano intuicija buvo tokia: „Taigi tai yra puritoniškas, moralistiškas kelias: iki šiol aš linksminausi, aš iškėliu į pirmą vietą pasilinksminimą, o dabar už tai turiu sumokėti“. Taip aš galvojau. Jie man sakė: „Ne, nėra taip. Tu klaidingai supratai santykį su tikrove, tavo būtį prigimtį, tu blogai supratai savo priklausymą realybei“. Aš jums šią istoriją papasakojau per trumpą laiką, tačiau viskas užtruko mėnesius, metus, buvo daug skausmo, vis turėdavau grįžti atgal ir klausti savęs, peržiūrėti savo ankstesnę patirtį ir tą, kuri tęsėsi.

Kitas pavyzdys yra malda. Aš nebesimeldžiau galbūt nuo penkiolikos metų, jokių būdu negalėjau įsivaizduoti kaip būnat atitolus nuo Kristaus, palikus jį naktį, dar galėjau melstis. Kaip galėjau tai daryti? Man atrodė gėdinga, kad Jis norėtų dar kartą mane pamatyti po šitiek taip praleistų metų. Taigi nesakau, kad nemokėjau/man neišeidavo melstis, bet esmė, kad negalėjau melstis. Vieną dieną kažkas manęs paklausė: „Ar tu meldiesi?“, aš atsakiau: „Ne, ne, ne.“ O jis man pasakė: „Nagi, pabandyk!“. Taigi aš pabandžiau pasakyti kelis žodžius... tai buvo labai lėtas procesas, suteikiantis mažai pasitenkinimo, po kelių dienų man pasakė: „O galbūt tau reiktų melstis atsiklaupus“. Aš atsakiau: „Ne, apie tai negali būti nė kalbos“; man buvo nesuvokiama ta mintis, kad aš vienas, kai aplink mane nieko nėra, galėčiau atsiklaupyti; tai buvo fiziškai neįmanoma mintis, mano keliai nesutikdavo susilenkti. Aš tai jam pasakiau, o jis man: „Aš suprantu tave. Aš tai jau esu matęs.“ Ir dar man pasakė: „Aš žinau išeitį. Ryte, kai auniesi batus, paimk vieną batą ir numesk jį už lovos ir tada būsi priverstas atsiklaupyti, kad jį surastum. Kai būsi tokioje pozijoje, atsiklaupęs, prisimink melstis.“ Tai atrodo absurdas, bet tai buvo tai, ko man reikėjo. Kai Carron kalba apie pozityvizmą kaip virusą, tai tiesa, tai tikrai virusas, kuris tau įeina net į tavo DNR, į tavo būties raumenis ir tai nėra abstrakti metafora, tai realus fenomenas, kuris vyksta.

Tai buvo naujo santykio su tikrove pradžia, tai buvo manęs paties atšilimo pradžia. Tai kaip norėtum atšildyti šaldytuvą: turi ištraukti rozetės kištuką ir nieko nenutinka, nieko nenutinka, bet po to išgirsti *krak*, ir po to nieko, tada, po kažkiek laiko, kitas *krak*. Palaiptu, tas supratimo procesas, kad atsiklaupyti nėra baisus dalykas, kad jautiesi vis laimingesnis atsiklaupdamas, juda į priekį, po to aš žiūriu į savo gyvenimą, o žmonės man sako: „Kaip dabar einasi?“. Aš atsakau: „Einasi geriau. Einasi geriau.“ „Žinai kodėl?“. „Ne, nežinau kodėl, bet einasi geriau“, ir tai yra akivaizdu, tai akivaizdybė. Pozityvizmo kultūra neleidžia, netoleruoja, kad tai būtų akivaizdybė, bet tai yra patirtis, o patirtis yra akivaizdybė. Net jeigu gerai nesuprantu priešasčių, sakau, kad tai yra akivaizdybė. Negaliu sakyti, kad mano gyvenimas negerėja ir tai turi būti susiję su tuo, kas nutiko, su kažkuo, kas manyje pasikeitė.

Tai buvo mano grįžimo į save patį kelionė, dar ne į katalikybę ir net ne Kristų, nes tai jau kita istorija, tai ilgesnis pasakojimas, bet prie to aš grįšiu. Šitai norėjau papasakoti, kad iliustruočiau kažką iš mūsų kultūros. Tai yra idėja, kaip realybės vaizdas gali būti uždėtas ant tikros realybės ir atrodo, kaip prijungtas, kad viską paaiškina, bet iš tiesų prasiskverbia į mūsų sąmonę tokiu būdu, kad tai, kas iš tiesų yra tikra, atrodo nesuprantama, turi būti išmesta, atstumta. Mes visi galime suprasti, ką pasakė Giussani. Ir mes esame atviri faktui, kad įeiname į kambarį, galime kalbėti su žmonėmis, kurie visą tai neigia ir įeiti į santykį su visais. Kai Kristus Petriui sako: „Iš tiesų sakau tau: šią naktį, dar gaidžiui nepragydas, tu tris kartus manęs išsiginsi“, o Petras jam sakė: „Ne, ne, ne“, tai man nutinka kiekvieną dieną. Esu sąmoningas pabėgti nuo fakto formuluoti frazes, kurios pasako kitiems tai, kas aš esu, aš bijau būti neracionalus. Pateiksiu pavyzdį, kuris susijęs su mano patirtimi, bet tai yra vieša pokalbių tema.

Amy Winehouse, pop muzikos dainininkė, šią vasarą dingo, ji nusinuodijo alkoholiu ir mirė, nes pergėrė. Mūsų kultūroje ši naujiena buvo pristatoma iš įvairių požiūrio taškų. Pavyzdžiui, vietoj to, kad gydytųsi nuo alkoholizmo ji nusižudė gerdama (tai vieno žurnalo antraštės pavadinimas).

Bet, jeigu norėtume pasakyti tiesą, turėtume pasakyti: „Amy mirė nes klaidingai suprato savo prigimtį.“ Tai yra mano intuicija, kuri ateina iš mano patirties. Aš ją stebėjau metų metus, maniau, kad ji genijus, ji atėjo iš Billie Holiday, Ella Fitzgerald, žmonijos balso tradicijos, kurioje, balsas išreiškė žmonijos sielą, ir vis dėlto gyveno gyvenimą, apie kurį spauda kalbėjo pagal klišę, tai yra apie tą *rock and roll*: kad rok žvaigždės vartoja alkoholį, vartoja narkotikus... ir visa tai yra normalu. Kodėl turėtų būti kartu alkoholis ir narkotikai? Kodėl žmogus, vairuojantis autobusą, turėtų gerti mažiau negu kokias nors *rock and roll* žvaigždes? Kai matydavau ją dainuojant tikrai maniau, kad ji silpna ir vis dėlto kai ji dainuodavo savyje turėjo jėgą, jėgą, kuri neatrodė jos, ji atrodė tik kaip šios jėgos transporto priemonė, kaip lempos siūlas, ir kai elektra yra - ji įsijungia ir yra stipri šviesa; ji man atrodė tokia, kaip ir kiti artistai, bet taip pat man atrodė, kad ji nesuprato to, kas su ja vyksta. Ji buvo tos jėgos centre ir nežinojo, kas jai vyko, ji nesuvokė, kur yra ir kas su ja vyksta, o tai pranašavo baisią lemtinę pabaigą, nes kai šviesa išjungiamą, nebegali iš ten išeiti. Kaip man buvo su alkoholiu. Tokio atitikimo/atsakymo intuicija yra mano vidaus variklis, tai mano troškimo tikslas; mes kaip žmogiškosios būtybės turime šį tikslą, šį vidinį troškimą, bet visada yra kita galimybė: žmogus apdovanotas išskirtinėmis dovanomis, su tokia jėga ir sugebėjimu, buvo sužlugdytas, nes ji nesuprato, ką turėjo savyje. kažkas jai turėjo pasakyti: „Nesijaudink, su tavimi tai vyksta“. Mes visi, kurie sekėme žiniasklaidos įvykius, Amy tragedija priėmė susiaurintai, tarsi ji būtų buvusi neišvengiama: ji yra žvaigždė, taigi natūralu, kad geria, kad vartoja narkotikus... tai yra normalu. Tam tikra prasme taip yra, bet dėl kitokio motyvo, taip yra tiksliai dėl to, kad mes patirtį apibūdiname šiuo susiaurintu būdu, vietoj to, kad klaustumėme: kokias yra žmogaus prigimtis? Koks yra mano troškimas? Koks yra mano troškimo tikslas? Ir apie ką liudija mano balsas? Net jeigu aš jo nepažįstu. Mūsų kultūroje tokių pavyzdžių galime rasti kiekvieną dieną. Kultūra mums siūlo realybės skaitymą, kuris atrodo prijungiamas prie faktų, atrodo, kad paaiškina viską, tačiau nuošalyje palieka daugelį dalykų. Šiuo atveju, asmens žmogiškumą, t. y. faktą, kad ji mirė tuomet, kai nebuvo ant scenos. Ji pusryčiavo ryte, valgė skrebutį, viena atsigulė į lovą paskutinį kartą ir buvo rasta savo vairuotojo. Tame, ką mes girdime iš žiniasklaidos, dar slypi ir žmogaus istorija.

Galime rasti daugybę tokių pavyzdžių mūsų kultūroje, beveik viskas yra šito pavyzdys. Dabar mes daug kalbame apie finansinę krizę, naudojame techninius terminus, skola, pasiūlymai, įvairūs sprendimo variantai, fiskalinė vienybė... po to atsiranda kitas balsas, kuris yra kairiųjų balsas, norintis viską sugriauti, atsitraukti atgal, visko atsisakyti, teigia, kad mes nieko neturime mokėti, mes neturime mokėti savo skolų. Tai, ko mums trūksta, yra dalykų žmogiška versija, tokia versija, kuri atspindi tai, kas vyksta iš žmogiškosios pusės. Jei galėtume nupiešti Italijos ir Airijos skolą, aš nežinau, kuri būtų didesnė. Skola yra mūsų troškimo išraiška, kuris buvo pakeistas ir adresuotas klaidinga kryptimi. Mes klaidingai supratome, kas buvo mūsų troškimas. Kokias yra skola? Tai reiškia pasiskolinti kažką iš ateinančios kartos. Aš noriu atsakymo dabar, tačiau, kad priartinčiau jį prie savęs aš einu link ateities, taip pačiai kaip elgiausi su alaus bokalu, kaip elgėsi ir Winehouse su vodkos buteliu šalia lovos, tai tik skirtingi būdai.

Jeigu aš nueičiau į kokią nors redakciją ir kalbėčiau apie tai, kaip apie nesupratimą savo troškimų, man pasakytų: „Esi išprotėjęs“, „Esi durnas“, „Šita religija tau išplovė smegenis.“ Mes turime būti sąmoningi dėl to, kas nutinka mūsų kultūroje: netikra realybės versija yra ta, kuri atrodo labiausiai protinga, racionali. kažkas mums nutiko, pasaulis mums padarė įtaką tokiu būdu, kad mano paties prigimtis tapo įstatyta į rėmus struktūrai, tam, kad gyvenčiau ir kalbėčiau mūsų kultūroje aš turiu atskirti tikrą versiją, negaliu apie ją kalbėti, turiu tam tikru būdu priimti tam tikrą mano būsenos vaizdinį, tokį, kaip jį apibūdino medikai. Ši idėja mane terorizuoja: tiesa kultūrinuose terminuose nėra priimtina. Ši idėja mane terorizuoja tiek asmeniškai, tiek kaip tėvą. Ar aš turiu leisti, kad mano vaikas, kuriam penkiolika metų, įeitų į pasaulį, kuriame tiesa yra nepriimtina? Tai mintis, kuri mane terorizuoja. Todėl man labai gera jus matyti šiandien, matyti nuoširdumą, tame kaip jūs elgiatės vieni su kitais. Noriu jums nuoširdžiai pasakyti, kad man tai, ką

siūlo Giussani yra vilties ženklas, jo intuicija, tuo būdu, kuriuo jis ją išvystė, pirmą kartą mano gyvenime tampa gebėjimu suprasti mūsų kultūrą, taip pat ir to priešnuodį, metodą, kuriuo galima ją nugalėti. Tas būdas yra labai paprastas, šis paprastumas šokiruoja, bet jis tikrai yra paprastas. Tai yra pirmas Religinio jausmo dešimto skyriaus puslapis: „Tarkim, gimstate, išeinatė iš savo motinos iščių turėdamas tiek metų, kiek dabar, tai yra jūsų išsivystymas bei sąmonė atitinka dabartinį savo lygį.[...] Koks būtų pirmas, absoliučiai pirmas jausmas [...]? Jei aš pirmą kartą atmerkčiau akis šią akimirką, palikdamas savo motinos iščias, mane užvaldytų apstulbimas bei nuostaba, sukelti dalykų kaip kažkokios „esaties“. Mane priblokštų kupinas nuostabos atitrenkimas į esatį, kuri kasdienėje kalboje išreiškiama žodžiu „dalykas“. Dalykai. Koks „dalykas“? O tai yra konkretus ir, jei norite, banalus žodžio „būtybė“ variantas. Būtybė: ne kaip abstrakti esybė, bet kaip esatis, esantis, kurios aš nekuriu, kurią randu, esatis, kuri neišvengiamai prieš mane iškyla.“

Tai yra mano gyvenimo istorija, bėgant laikui viskas, kas man nutiko, mane atvedė iki šio momento, kuriame aš radau šį paragrafą ir pagalvojau: „A! Įmanoma išeiti iš šios kultūros, matyti aiškiomis akimis, susigrąžinti, iš naujo pradėti; įmanoma sugrįžti būti vaiku.“ Tas procesas, kurį aprašiau, šio pasakojimo poveikis mūsų širdžiai, atsitraukti nuo Kristaus, ieškoti laisvės, tapti suaugusiu - visa tai nurodo faktą, kad aš palikau užnugaryje vaikų dalykus ir tai yra tiesa, bet mūsų kultūra sako, kad tai yra geras dalykas, yra pozityvu tapti „realistiškesniems“, „racionalesniems“. Bet tai, ką aš atradau savo gyvenime, kad tiesa yra priešinga: aš tapau mažiau „realistas“. Jeigu tikiu, kad vieta, kurioje šoku yra baseinas, negaliu galvoti, kad esu realistas... Kultūra mane nukreipė pačiu ekstremaliausiu būdu, tas virusas mane paveikė tiek, kad aš pamečiau iš vaizdo save patį. Ir tai man nutinka kiekvieną dieną. Metodą, kurį siūlo Giussani, sugrįžti į gimimo momentą, aš jo netaikau vieną kartą per mėnesį, bet tam tikra prasme aš jį taikau kiekvieną minutę, aš save atnaujinu visose akimirkose, nes net ir kultūra yra nepermaldujama bandant mane išvesti iš kelio. Popiežius pasakė, kad žmogus sukūrė bunkerį be langų ir tą padarė, kad galėtų jame gyventi ir sakyti: „Tai aš sukūriau šitą bunkerį“, bet juk šis bunkeris yra uždaras, mus uždaro nuo šviesos ir savęs supratimo, tampame mašinos, daromės mechanizuoti ir galvojame, kad tai yra progresas.

Prieš kelis mėnesius organizavau susitikimą apie poetą Patric Kavanagh, kuris yra panašus į Leopardi, tai poetas, kuris žiūri į realybę ir į ją skverbiasi su dideliu gilumu, labai religingu būdu. Jis save laikė katalikų poetu, bet neketino sakyti, kad eina į mišias ar pakluso tikėjimo tiesoms, tačiau kai jis žiūrėdavo į medį, gėlę, jis matė sukurtą būtį. Kiekvienas jo poezijos žodis atspindi šį būdą galvoti. Net jeigu jis pristatomas kaip Airijos poetas, vienintelis po Yeats, jis turi keistą „reputaciją“: nes gali išgirsti kalbant apie Kavanagh, tačiau niekas nekalba apie tai, kad jis buvo katalikas, apie tai, kokia prasmę jis suteikė sukurtam pasauliui. Jis kalbėjo apie *flash* (blykstę), kuria jis nori pasakyti apie Kito įsibrovimą į realybę. Kai taip atsitikdavo, žodžiai pasidarydavo poezija. Taigi, kalbėjau apie šį poetą ne bažnyčioje, ne katalikų grupelėje, ten buvo daug pasauliečių ir jaučiau publikoje tvyrantį nepatogumą, įtampą. Galiausiai vienas ponas priėjo prie manęs ir pasakė: „Aš neatėjau čia paklausti paskaitos apie katalikybę, aš atėjau paklausti paskaitos apie Patrick Kavanagh“, o aš jam atsakiau: „Man atrodo, kad neįmanoma kabėti apie jį nekalbant apie tai, kad jis buvo katalikas, apie jo katalikišką būvį“. „Bet ar tu nesupranti, kad žmogus jau pasiekė Mėnulį?“ Ir po šių žodžių, iš karto po jų, vieną akimirką aš supratau, beveik neįtikėtiniu būdu, atpažinau, kad ši frazė buvo pavyzdys to pozityvizmo, apie kurį kalba Popiežius ir Giussani. Tas žmogus atrodė, kad sakytų: „Visa tai, mes palikome nuošalyje, nes padarėme progresą, mes viską atrandame, esame beveik atvykę iki galutinio taško, mes buvome net Mėnulyje, beveik viską suprantame, jau nebėra ką daugiau pridurti ir jau žinome, kad visa tai yra nesąmonė“. Aš jo paklausiau: „O ar tu buvai Mėnulyje?“ „Ne“. „Tai koks tau skirtumas, ar kažkas buvo mėnulyje? Kaip tave keičia šis faktas? Kodėl tau atrodo, kad šis atradimas yra tavo? Ką jis tau reiškia?“ Jis nesuprato, ko aš iš jo norėjau, tuo metu net ir aš gerai nesupratau, ką tuo noriu pasakyti, bet man atrodo, kad tai susiję su tuo, ką mes žinome apie save pačius, apie mūsų būklę. Mums nuolat pateikiama informacija apie žmogaus pasiekimus, progresą, o vilionė glūdi fakte, kad

kiekvienas dalykas mums nurodo, jog visažinis yra už kampo, kad jau beveik atvykome, kad turime tik kaupti kai kuriuos dalykus, po to suprasime viską ir žmogus taps savęs paties šeimininku. Aš tuo nepasitikiu. Nenorėjau sumažinti rezultatus, kuriuos žmogus pasiekė, mokslas yra nuostabus dalykas, žinojimas yra fantastinis dalykas ir aš esu tikras, kad nėra pažinimo, kuris galėtų pakenkti tam, kuo aš tikiu, bet sakyti: "Žmogus buvo Mėnulyje." Ką visa tai reiškia visatos erdvėje? Tai nuostabus rezultatas, kai žiūrime iš čia, bet iš tolesnio visatos taško, ką reiškia? Įsivaizduokite, kad vaikas, kuris dar nevaikšto, būtų čia ant žemės po scena ropotų keturiomis. Įsivaizduokite, kad vaikas ateina čia, šalia manęs, ant scenos. Tai yra daug didesnis rezultatas negu faktas, kad žmogus skrenda į Mėnulį, realybės terminais tariant. Tai nesumažina rezultato, bet suteikia kitą dalyko perspektyvą. Tai, ko trūksta šiai visagalybės idėjai, apie kurią kalbame, yra aiškumas, tai yra perspektyva, perspektyva iki kurios galima prieiti tik ant kelių. Tik tokiu būdu mes matome visatą teisingoje perspektyvoje.

Vienas iš dalykų, kuris man buvo pasakytas, kai buvau ant bedugnės krašto, kad geriau apsačiau savo būseną, tai yra, kad aš buvau pašalinęs Dievą iš Jo sosto, aš mačiau tuščią sostą ir sėdau į jį. Aš atradau, kad nuverčiau Dievo sostą, išbraukdamas Dievą iš savo gyvenimo, aš prisiėmiau Dievo atsakomybę savo gyvenime, bet neturėjau Jo jėgos ir valdžios; būtent tai didino mano baimes. Taigi, procesas, kuris viską pradėjo manyje, laisvės paieškos per alkoholį, padarė taip, kad tam, kad užgesinčiau savo baimes, turėdavau gerti visada ir vis daugiau, todėl tas ciklas spartėjo labai rodikliškai, tol kol aš pasiekiau bedugnės kraštą.

Aš jums siūlau šitai, savo klaidų istoriją ir gyvenimo džiaugsmą matant, kas iš tiesų aš esu, džiaugsmą, kad galiu skaityti šią Giussani knygą. Tai keista knyga, labai sunki, ir visgi negali pasakyti, kad joje yra daug dalykų, kurių nežinotai kažkuriuo tai būdu, kad jie tau nebuvo familiarūs. Tai, kas yra naujo, tai - atsibudimas, savęs pažadinimas iš įžvalgų, kurias turėjai, skaitant ją. Tai genijaus darbas, tai pati radikaliausia knyga, kurią kada esu skaitęs, nes ji aprašo mane, tą būklę, kurioje gyvenu, tas tendencijas, kurias turiu, ir po to man pasiūlo grįžimo kelią. Ačiū.

Julian Carron: Klausiant John gerai galima suprasti kodėl kun. Giussani primygtinai kartoja, kad gyvenimo problema yra pažinimo problema, nes tai, apie ką iš tiesų verta kalbėti, – kaip šiandien įsitikinome – yra manojo „aš“ prigimtis. Tai, ką mūsų dienų kultūra klaidingai supranta yra mūsų žmogiškumas, nes galvojama, kad tai yra ligos problema, arba kitos prigimties problema; nebesuprantama, kas yra tikras santykis su tikrove, todėl sutikti tokį kaip John mums padeda suprasti, kad tai tikrai yra malonė, nes leidžia mums būti sąmoningiems dėl to kelio svarbos, kuri kartu einame. Jis mums paliudijo, kad jeigu mes to nesuprasime, mes nesuprasime savęs pačių ir būsime pasmerkti vėl klysti. Todėl gerai suprantama, kodėl Religinis jausmas yra ta knyga, kuri yra mūsų draugija. Aš mačiau, kad jis ją nešasi į televiziją ar į radiją, kai yra kviečiamas duoti interviu, nes – kaip mums šiandien sakė - nėra taip, kad ją skaito vieną kartą retai, ją skaito visada – ji jam palaiko draugiją, o tai skiriasi nuo skaitymo priimamo kaip pareigos: tai yra galimybė suprasti save pačius, todėl ir sako, kad tai radikaliausia kada nors jo skaityta knyga. Už tai jam dėkojame, nes pamatėme jame, ką reiškia atnaujinti save, grįžti į save, prieš save turime istoriją, kelią, žmogų, kuris šį kelią jau nuėjo. Ačiū.